

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/310/2021
Identifikačné číslo spisu:	1510201744
Dátum vydania rozhodnutia:	29.11.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1510201744.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Ing. V. N., bytom H. XX, B. zast. JUDr. Pavlom Polakovičom, advokátom so sídlom Detvianska 14, Bratislava proti žalovanej: Ing. M. N., bytom O. 8, Z. zast. JUDr. Ladislavom Širankom, advokátom so sídlom Vajnorská 89, Bratislava, o zrušenie spoločného nájmu družstevného bytu, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 40C/33/2010, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 23. mája 2019, č.k. 9Co/229/2017-922, takto

rozhodol:

Dovolenie odmieta.

Žalobca má proti žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 11. októbra 2012 č. k. 40C/33/2010-448 v znení opravného uznesenia a žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania. Predmetným rozsudkom v znení opravného uznesenia súd prvej inštancie zrušil právo spoločného nájmu strán k družstevnému bytu č. XX na O.. poschodí bytového domu v Z., O. ul. X (ďalej len „byt“) s tým, že za ďalšieho nájomcu bytu určil žalovanú a žalobcovi uložil povinnosť vypratať predmetný byt do 15 dní po zabezpečení náhradného bytu.

2. Odvolací súd poukázal na to, že súd prvej inštancie vychádzal zo zistenia, že stranám počas manželstva vzniklo právo spoločného užívania družstevného bytu, ktoré sa následne transformovalo na právo spoločného nájmu družstevného bytu, ich manželstvo bolo rozvedené a po rozvoze sa nedohodli o ďalšom nájme bytu, preto boli splnené predpoklady pre zrušenie tohto práva v zmysle § 705 ods. 2 veta druhá zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaná je z viacerých hľadísk viazaná na sporný byt, preto považoval za spravodlivé určiť ju za výlučného nájomcu bytu. Pri určení členstva žalovanej považoval okolnosti prípadu za také, ktoré odôvodňujú priznanie náhradného bytu žalobcovi práve s prihliadnutím na záujem maloletého. V danom

pripade boli naplnené podmienky na priznanie náhradného bytu podľa § 712a ods. 8 OZ, keď neexistovali dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali inú bytovú náhradu nižšej kvality, resp. aplikáciu hľadiska dobrých mravov.

3. Odvolací súd rozsudkom z 06. júna 2013 č.k. 9Co/596/2012-532 rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že zrušil právo spoločného nájmu strán k družstevnému bytu a určil, že výlučným nájomcom bytu bude ako člen družstva žalobca. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 6Cdo/267/2015 z 23.08.2017 rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že rozhodujúcou otázkou z hľadiska správneho právneho posúdenia veci bola otázka, u ktorej zo strán sú dané okolnosti odôvodňujúce určiť ju za výlučného nájomcu bytu a zároveň za ďalšieho člena družstva. Pre jej riešenie je určujúci výklad § 705 ods. 3 OZ. Okrem hľadísk výslovne uvedených v § 705 ods. 3 OZ, ku ktorým je súd povinný prihliadnuť a vysporiadať sa s nimi vždy, tak v zhode s ustáleným výkladom podávaným súdnou praxou, súd podľa okolností konkrétneho prípadu prihliadne ako k ďalším hľadáiskám najmä k príčinám rozvratu manželstva strán, k možnosti usporiadania ich bytových pomerov, k zdravotnému stavu rozvedených manželov, k tomu, ako sa ktorý z nich zaslúžil o získanie bytu, k účelnému využitiu bytu a pod. Nie je vylúčené, aby tieto ďalšie hľadiská prevážili nad hľadáiskami výslovne uvádzanými v zákone.

4. Odvolací súd napadnutým rozsudkom dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie vzhľadom na záver vyslovený v uznesení NS SR sp. zn. 6Cdo/267/2015 z 23. augusta 2017 je potrebné ako vecne správny potvrdiť. Poukázal na to, že súd prvej inštancie za ďalšieho nájomcu bytu určil žalovanú a poukázal na správnosť jeho úvah odôvodňujúcich určenie žalovanej za výlučného nájomcu bytu, ktoré podrobne a presvedčivo odôvodnil.

5. Dospel k záveru, že správna bola aj úvaha súdu prvej inštancie o priznaní bytovej náhrady, v ktorej akcentoval, že § 712a OZ upravuje podmienky, za ktorých patrí niektorá z bytových náhrad tomu, kto má byť vypratať pričom pre rozvedeného manžela stanovil ako primárnu formu bytovej náhrady náhradný byt, keďže podľa § 712a ods. 8 OZ neexistovali dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali inú bytovú náhradu nižšej kvality, resp. aplikáciu hľadiska dobrých mravov. Takéto skutočnosti neboli preukázané ani v ďalšom období po rozhodnutí tak súdu prvej inštancie, ako ani po rozhodnutí dovolacieho súdu. Poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/232/2007 z 22. mája 2008. Zároveň dospel k záveru, že hoci žalovaná tvrdila, že žalobca sa voči nej dopúšťal násilia a ako dôkaz o násilí uviedla celý rad súdnych konaní, avšak ani jedno z týchto konaní neriešilo násilie voči nej. Rovnako tak tvrdenie, že v dôsledku násilia bola dlhodobo hospitalizovaná a absolvovala viaceré sedenia u psychológa nepreukázala. Pri rozhodovaní podľa uvedeného ustanovenia povinnosť vypratať byt sa neviaže na zabezpečenie žiadnej bytovej náhrady iba v prípade preukázaného fyzického alebo psychického násilia. Keďže existencia násilia nebola v danom prípade hodnoverne preukázaná, zostala iba v rovine nepodložených tvrdení a preto nebolo možné pri rozhodovaní o bytovej náhrade na ňu ani prihliadnuť.

6. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu vo výroku, ktorým potvrdil III. a IV. výrok rozsudku súdu prvej inštancie o uložení povinnosti žalobcovi vypratať byt do 15 dní po zabezpečení náhradného bytu a o nároku na náhradu trov konania podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) obsahovo rozsiahle dovolanie, ktorého prípustnosť odvodzovala z § 420 písm. e) a f) a § 421 ods. 1 písm. c) CSP.

7. Namietla pochybenie odvolacieho súdu spočívajúce v nesprávnej žurnalizácii spisu, ktorá spôsobuje zmätočnosť v konaní. Ďalej namietla prieťahy v konaní. Mala za to, že odvolací súd pochybil, keď dňa 23.05.2019 pojednával a rozhodol v nesprávnom obsadení. Odvolací súd tiež pochybil v súvislosti s vyjadrením žalobcu predloženom súdu na pojednávaní 23.05.2019 bez umožnenia vyjadriť sa dovolateľke k tomuto vyjadreniu, a to aj napriek jej žiadosti. Dovolateľka ďalej namietla nesprávny procesný postup odvolacieho súdu pred vyhlásením rozsudku, keď nepostupoval v súlade s § 182 CSP. Zároveň namietla nedostatok odôvodnenia napadnutého rozsudku vo veci bytovej náhrady. Za daných okolností nebolo v súlade s dobrými mravmi, aby súd žalobcovi pri chránení záujmov plnoletého syna, vlastniaceho rad nehnuteľností priznal náhradný byt. Dovolateľka namietla procesné pochybenie súdu

spočívajúce v nesprávnom právnom posúdení veci, keď odvolací súd svojim rozhodnutím prekročil svoje právomoci, keď sa žalobca odvolacím petítom nežiadal, aby odvolací súd rozhodol o zabezpečení náhradného bytu. Poukázala na to, že v danom prípade nemožno aplikovať § 216 ods. 2 CSP poukazom na konanie proti dobrým mravom žalobcu ako aj jeho doživotné zabezpečenie bývania na základe vecného bremena.

8. Rozhodnutie odvolacieho súdu v časti týkajúcej sa potvrdenia výroku rozhodnutia III. a IV. súdu prvej inštancie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Ako nesprávne, založené na nesprávnom právnom posúdení veci označila i závery odvolacieho súdu v častiach popierajúcich existenciu násillia zo strany žalobcu na dovolateľku. V súdnych konaniach bolo preukázané psychické i fyzické týranie dovolateľky. Tieto skutočnosti vyšli najavo konaniach súdu a prokuratúry, o čom dovolateľka súdu predložila dôkazy. V daných súvislostiach dovolateľka poukázala na § 186 ods. 1 a 2 CSP ako aj § 193 CSP. Odvolací súd pochybil a porušil základné práva dovolateľky, keď nesprávnym spôsobom vec právne posúdil, prehliadal skutkový stav a opomínal aplikáciu § 705a a § 712a ods. 8 OZ čoho následkom došlo k nesprávnemu právnomu posúdeniu veci ale aj nesprávnemu procesnému postupu.

9. V súvislosti s rozhodnutím o náhrade trov súd vec nesprávne právne posúdil, nesprávne aplikoval právo na zistení skutkového stavu a nesprávne ho vyložil, čo malo za následok nesprávne rozhodnutie súdu tiež v časti týkajúcej sa náhrady trov v konaní. Dovolateľka poukázala na skutočnosť, že pri rozhodovaní v časti týkajúcej sa trov odvolací súd opomenul nielen skutočnú mieru úspešnosti dovolateľky v konaní pred súdom prvej inštancie, v odvolacom konaní, a dovolacom konaní.

10. Dovolateľka navrhla, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v časti, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch III. a IV. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prípadne, aby rozsudok odvolacieho súdu v napadnutom rozsahu zrušil spolu s III. IV. výrokom rozsudku súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu navrhol toto zamietnuť, dôvodiac, že tvrdenia uvádzané v dovolaní žalovanej sú nepravdivé a zavádzajúce.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovne.

Dovolanie podľa § 420 písm. e) CSP

13. Dovolateľka namietla, že odvolací súd dňa 23.05.2019 pojednával a rozhodol v nesprávnom obsadení.

14. V zmysle § 420 písm. e) CSP dôvodom prípustnosti dovolania je aj to, že súd nebol správne obsadený, pričom o prípad nesprávne obsadeného súdu ide aj vtedy, ak vo veci nerozhoduje zákonný sudca (II. ÚS 136/2008). Právo na zákonného sudcu zaručuje Ústava SR v čl. 48 ods. 1, podľa ktorého nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi; príslušnosť súdu ustanoví zákon. Uvedený ústavný príkaz je neopomenuteľnou podmienkou riadneho výkonu súdnej moci. Okrem procesných pravidiel určovania príslušnosti súdov a ich obsadenia, ako garancia proti nožnej svojvôli, je súčasťou základného práva na zákonného sudcu i zásada prideľovania súdnej agendy a určenie zloženia senátov, na základe pravidiel obsiahnutých v rozvrhu práce. Podľa § 3 ods. 3 zák. č. 757/2004 Z.z., zákonný sudca je sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na príslušnom súde a bol určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci. Ak súd rozhoduje v senáte zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte (§ 3 ods. 3 zák. č. 757/2004 Z.z.).

15. Podľa § 16 ods. 1 zák. č. 757/2004 Z.z. senát krajského súdu sa skladá z troch sudcov, z ktorých jeden je predsedom senátu. Predseda senátu riadi a organizuje činnosť senátu.

16. Dovolací súd z nahrávky z predmetného pojednávania zistil, že na začiatku pojednávania oboznámil riadiaci predseda senátu 9Co prítomných, že hoci je sudcom spravodajcom JUDr. Zuzana Posluchová, avšak zo zdravotných dôvodov spojených s ochorením hlasiviek poukazom na § 16 zák. č. 757/2004 Z.z. bude predmetné pojednávanie viesť riadiaci predseda senátu, pričom naďalej zostáva sudcom spravodajcom JUDr. Posluchová.

17. Dovolací súd predovšetkým skúmal, či vybraný senát bol v danej veci určený v súlade s rozvrhom práce a teda, či súd bol správne obsadený.

18. Z obsahu spisu vyplýva, že spor bol na odvolacom súde náhodným výberom pridelený do oddelenia „9Co“ a sudcom spravodajcom sa stala JUDr. Posluchová. Zo záznamu pojednávania vyplýva, že sudcom spravodajcom zostala JUDr. Posluchová po celý čas konania po vrátení veci dovolacím súdom, pričom pojednávanie bolo vedené riadiacim predsedom tohto senátu. Nemožno opomenúť, že v zmysle § 3 ods. 3 zák. č. 757/2004 Z.z. ak súd rozhoduje v senáte zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte. Podľa dovolacieho súdu spôsob, akým bolo vedené konanie, keď riadiaci predseda senátu určil kto z členov senátu bude viesť pojednávanie poukazom na nemožnosť tohto vedenia sudkyňou spravodajkyňou bolo v súlade so zákonom. Záverom dovolací súd poznamenáva, že právny zástupca dovolateľky vzal uvedené na vedomie. Prípustnosť dovolania preto z § 420 písm. e) CSP nevyplyva.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

19. Dovolateľka namietla nedostatky odôvodnenia, pochybenie odvolacieho súdu spočívajúce v nesprávnej žurnalizácii spisu, v prieťahoch v konaní, nesprávnosť postupu odvolacieho súdu, ktorý jej neumožnil vyjadriť sa k vyjadreniu žalobcu. Ďalej namietla nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý nepostupoval v súlade s § 182 CSP. Poukázala na to, že žalobca nežiadal, aby odvolací súd rozhodol o zabezpečení náhradného bytu, pričom nemožno aplikovať § 216 ods. 2 CSP. Ďalej uviedla, že v súdnych konaniach bolo preukázané psychické i fyzické týranie dovolateľky zo strany žalobcu poukazom na § 186 ods. 1 a 2 a § 193 CSP. Zároveň namietla nesprávne právne posúdenie v súvislosti s rozhodnutím súdu o náhrade trov.

20. K námietkam dovolateľky vo vzťahu k odôvodneniu napadnutého rozsudku dovolací súd poukazuje na to, že podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (III. ÚS 107/07).

21. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu, rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Z odôvodnenia rozhodnutí nižších inštancií je dostatočne zrejmé, z ktorých skutočností a dôkazov vychádzali, akými úvahami sa riadil súd prvej inštancie, ako ich posudzoval odvolací súd a aké závery zaujal k jeho právnemu posúdeniu. Z rozhodnutia oboch súdov vyplýva, že uviedli, ktoré skutočnosti ich viedli k záveru, že sporný byt má byť prikázaný dovolateľke (ods. 18 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu), k záveru o bytovej náhrade prislúchajúcej žalobcovi (ods. 19 až 21 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu) ako aj k záveru o nepreukázaní násillia páchaného žalobcom na dovolateľke, keď súdne konania, na ktoré poukazovala dovolateľka neriešili násillie voči nej (ods. 22 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). Dovolací súd ďalej poukazuje na to, že zo záznamu z

pojednávania dňa 23.05.2019 vyplýva, že podanie žalobcu doručené súdu krátkou cestou na pojednávaní bolo poskytnuté právnomu zástupcovi dovolateľky, ktorému bolo umožnené oboznámiť sa s týmto podaním a za tým účelom bolo konanie prerušené, pričom právny zástupca dovolateľky uviedol, že mu postačuje 5 minút. Následne sa právny zástupca dovolateľky k tomuto vyjadreniu žalobcu vyjadril a požiadal o vypočutie dovolateľky poukazom na predmetné vyjadrenie. Odvolací súd následne oboznámil, že nepovažuje za potrebné vypočuť strany konania a považoval za dostačujúce vyjadrenie ich zástupcov, keď podľa § 195 CSP súd strany sporu vypočuje len ak to považuje za potrebné. Dovolací súd dospel k záveru, že postupom odvolacieho súdu, ktorý neumožnil dovolateľke vyjadriť sa k vyjadreniu žalobcu, ale považoval za dostatočné vyjadrenie jej právneho zástupcu, nedošlo k porušeniu práva dovolateľky.

22. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu, jeho postup vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím súdu prvej inštancie nemožno považovať za neodôvodnený, pričom odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu má všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Za vadu zmätočnosti nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sporovej strany, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom.

23. K námietke dovolateľky vo vzťahu k nesprávnemu právnomu posúdeniu veci dovolací súd poukazuje na to, že tvrdenia o nesprávnom právnom posúdení zisteného skutkového stavu, v zásade nemožno právne kvalifikovať ako dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, pokiaľ nedosahujú intenzitu nepreskúmateľnosti, t.j. takú vadu, ktorá neumožňuje dovolaciemu súdu pochopiť spôsob, akým dospel súd nižšieho stupňa k svojmu záveru. Dovolateľka v danej súvislosti namietala, že odvolací súd dospel k nesprávnym právnym záverom o priznaní bytovej náhrady žalobcovi a o nároku na náhradu trov konania. Podľa názoru odvolacieho súdu odvolací súd dôvodnosť priznania bytovej náhrady ako aj nároku na náhradu trov konania odôvodnil ústavne konformným spôsobom, t.j. dostatočne a relevantne, umožňujúc dovolaciemu súdu pochopiť spôsob, akým dospel k svojmu záveru. Odvolací súd dostačujúco odôvodnil, prečo dospel k záveru o priznaní bytovej náhrady žalobcovi, a to poukazom na uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/232/2007 zo dňa 22. mája 2008. Keďže nemal súd v konaní preukázanú existenciu dôvodov osobitného zreteľa na nepriznanie bytovej náhrady vo forme náhradného bytu, ale vo forme náhradného ubytovania alebo prístrešia ani nebolo preukázané násilie žalobcu voči dovolateľke, tak odvolací súd rozhodol o priznaní náhradného bytu žalobcovi. Rovnako tak sa odvolací súd dostatočne vysporiadal s nárokom na náhradu trov konania.

24. K námietke o nesprávnej žurnalizácii spisu dovolací súd uvádza, že z obsahu spisu nevyplyva opodstatnenosť uvedenej námietky. V prípade ak by aj boli podania zažurnalizované v nesprávnom poradí, nelimitovalo by to stranu sporu pri realizácii jej procesných práv, keďže hoci by bolo podanie zažurnalizované v inom poradí, ale strana by sa s ním mohla oboznámiť. S poukazom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že postupom súdu nedošlo k vade v zmysle § 420 písm. f) CSP, ktorá by zakladala porušenie práva dovolateľky na spravodlivý súdny proces.

25. Dovolateľka existenciu vady podľa § 420 písm. f) CSP videla aj v zbytočných prieťahoch v konaní. Treba prisvedčiť, že súd má postupovať v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejedaná a rozhodnutá. Procesné práva strany môžu byť v určitom prípade negatívne dotknuté nečinnosťou súdu, ktorej dôsledkom sú prieťahy v konaní. Právnym prostriedkom ochrany v prípade ich vzniku je právo strany obracať sa so sťažnosťou na orgány súdnej správy a právo podať sťažnosť na Ústavný súd Slovenskej republiky. Nápravu možno dosiahnuť iba týmito uvedenými prostriedkami ochrany. Prieťahy v súdnom konaní nie sú judikátúrou najvyššieho súdu považované za dôvod, ktorý by bez ďalšieho zakladal procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP (III. ÚS 199/02, II. ÚS 26/95). Preto námietka dovolateľky, že v konaní dochádzalo k prieťahom sa v zmysle vyššie uvedeného netýka okolnosti spôsobilej založiť prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP i keby prípadne bola opodstatnená. Dovolací súd dodáva, že sa nezaoberal otázkou, či sa v konaní vyskytli prieťahy.

26. Dovolateľka tiež namietala porušenie jej práv opomenutím postupu podľa § 182 CSP. Podľa § 182 CSP (§ 156 až § 264 CSP upravujú konanie v prvej inštancii) ak súd pojednávanie neodročí, pred jeho skončením vyzve strany, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci. Ak po vyjadrení strán súd nepovažuje za potrebné vykonať ďalšie dôkazy, uznesením vyhlási dokazovanie za skončené. Podľa komentára k § 182 CSP „napriek zneniu § 378 ods. 1 CSP o primeranom použití ustanovení o konaní pred súdom prvej inštancie na odvolacie konanie, sa § 182 CSP na pojednávanie odvolacieho súdu neaplikuje. Odvolací súd sa v prípade pojednávania spravuje osobitným ustanovením § 385 ods. 2 CSP, podľa ktorého podá predseda alebo poverený člen senátu na jeho začiatku správu o doterajšom priebehu konania, následne sa vyjadria strany a iné subjekty konania a prednesú svoje návrhy. Ak odvolací súd opakuje alebo dopĺňa dokazovanie podľa § 384 CSP, umožní stranám na záver pojednávania vyjadriť sa k vykonanému dokazovaniu a k právnej stránke veci" (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK, str. č. 678). Odvolací súd rozhodoval vo veci na pojednávaní dňa 23. mája 2019 za prítomnosti strán sporu a ich zástupcov. Obsah záznamu z pojednávania na odvolacom súde nesvedčí o tom, že by nerešpektoval § 182 CSP, i keď formálny úkon zo strany súdu - výzva súdu na „záverečné reči" *expresis verbis* (doslovne) neuviedol, avšak výzva na vyjadrenie bola voči zástupcom strán sporu prezentovaná predsedajúcim pojednávajúceho senátu, pričom je potrebné poznamenať, že návrhy na doplnenie zápisnice, ani námietky proti jej zneniu strany nevzniesli, okrem žiadosti dovolateľky o zaznamenanie, že jej nebolo umožnené sa vyjadriť. Vzhľadom na vyššie uvedené, aj za predpokladu prípustnosti aplikácie § 182 CSP na odvolacie konanie, si odvolací súd splnil svoju povinnosť a účastníkom konania vytvoril priestor na vyjadrenie sa k jednotlivým dôkazom, dokazovaniu, právnomu posúdeniu, ako aj možnosť uviesť „záverečnú reč". Hoci odvolací súd nevyhlásil dokazovanie za skončené, avšak porušenie uvedeného neobmedzuje stranu sporu pri realizácii jej procesných práv. Neopodstatnená je preto námietka dovolateľky, že postupom odvolacieho súdu došlo k zásahu do jej procesných práv.

27. Dovolací súd poukazuje na to, že v spore o zrušenie spoločného nájmu bytu je rozhodovanie o bytovej náhrade tým prípadom, na ktorý dopadá § 216 ods. 2 CSP, keďže z právneho predpisu, t.j. Občianskeho zákonníka, vyplýva určitý spôsob vyporiadnia vzťahu medzi stranami sporu, pričom uvedené ustanovenie sa aplikuje bez ohľadu na okolnosti sporu.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP

28. Dovolateľka v súvislosti s dovolaním podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP konkrétne neuviedla žiadnu právnu otázku, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne a v tejto súvislosti ani žiadne rozhodnutia odvolacieho súdu.

29. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 421 CSP v spojení s § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dôvodom prípustnosti dovolania. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní nevymedzí právnu otázku a neoznačí rozdielnu ustálenú súdnu prax odvolacieho súdu, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach a predpokladoch o tom, ktorú otázku a ktoré judikáty, stanoviská alebo rozhodnutia mal dovolateľ na mysli. V prípade absencie uvedeného dovolací súd nemôže pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým ani vyhľadávať všetky do úvahy prichádzajúce rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky a vec posudzovali rozdielne. V opačnom prípade by uskutočnil dovolací súd prieskum priečiaci sa nielen všeobecne novej koncepcii právnej úpravy dovolania a odvolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj konkrétne cieľu sledovanému § 421 ods. 1 CSP (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK, str. 1382 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/6/2017, sp. zn. 3Cdo/28/2017).

30. Dovolací súd dodáva, že z napadnutého uznesenia odvolacieho súdu vyplýva, že tento mal za to, že žalobca má nárok na náhradný byt poukazom na uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/232/2007 z 22. mája 2008. Pokiaľ dovolateľka konštatovala, že odvolací súd pochybil, keď neprihliadol na skutkový stav a opomenul aplikáciu § 705a a § 712a ods. 8 OZ, týmto vyjadrila iba svoj nesúhlas so skutkovými a právnymi závermi odvolacieho súdu, keď z uznesenia NS SR sp. zn. 3Cdo/232/2007 z 22. mája 2008 jasne vyplýva, že rozvedený manžel má nárok na náhradný byt okrem prípadov 2 výnimiek, ktoré však v konaní neboli preukázané. Dovolateľka podrobila kritike konanie a rozhodovanie odvolacieho súdu, obšírne vysvetľovala, v čom vidí nesprávnosť záverov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie, avšak ani pri posudzovaní podaného dovolania z hľadiska jeho obsahu (§ 124 ods. 1 CSP) nemožno ustáliť, konkrétne ktorú právnu otázku (resp. otázky) riešenú odvolacím súdom považovala za podstatnú z hľadiska § 421 ods. 1 písm. c) CSP, keď navyše ani neoznačila rozdielnu rozhodovaciu prax a odvolací súd sa neodklonil od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, keď postupoval i v zmysle uznesenia NS SR sp. zn. 3Cdo/232/2007 z 22. mája 2008.

31. Na základe uvedeného dovolací súd dovolanie odmietol podľa § 447 písm. f) CSP.

32. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

33. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.